

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

W.M. Bakx (50PLUS) en J.H. Haasnoot (50PLUS)
(d.d. 12 oktober 2021)

Nummer
3790

Onderwerp
Financiële gevolgen Valkenhorst

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Onlangs is via de pers bekend geworden dat de gemeente Katwijk een eerste onderzoek heeft gedaan naar de financiële gevolgen voor de gemeente van de grote gebiedsontwikkeling op het voormalig Vlieggkamp Valkenburg. De resultaten van dat onderzoek zijn tot op heden geheim, maar het lijkt er op dat dit project de financiële draagkracht van de gemeente Katwijk overstijgt. De kern van de zaak is dat de gronden in handen zijn van het Rijk en voor een klein deel in handen van een particuliere ontwikkelaar. In het verleden heeft B&W van de gemeente Katwijk een privaatrechtelijk contract gesloten met het Rijk dat alle denkbare aspecten rond de gebiedsontwikkeling regelt. Dit contract staat het wettelijk verplichte kostenverhaal in minimale vorm toe, terwijl alle opbrengsten richting de grondeigenaar c.q. het Rijk vloeien. De gemeenteraad van Katwijk was achteraf overigens niet in de positie om iets aan het contract te wijzigen omdat er in dat geval sprake zou zijn van in het contract opgenomen aanzienlijke boeteclausules. De provincie Zuid Holland is medeondertekenaar van dit contract.

1. *Welke verantwoordelijkheden en verplichtingen vloeien er voor de provincie voort uit het feit dat we medecontractant zijn?*

Ik verwijs u graag tevens naar de beantwoording van de eerder door u gestelde vragen hierover (Statenvragen nr. 3619).

De gemeente Katwijk en RVB hebben in maart 2020 onderling een samenwerkingsovereenkomst (SOK) gesloten, waarin de provincie geen partij is. Deze bilaterale afspraken tussen RVB en Katwijk waren aanleiding voor de vier partijen (gemeenten Katwijk, Wassenaar, het RVB en de provincie Zuid-Holland) om hernieuwde afspraken te maken over de gebiedsontwikkeling Valkenhorst. Deze zijn u op 5 maart 2020 toegezonden en met u in PS besproken. Onder andere hebben PS ingestemd met de ophoging van het aantal woningen van 5.000 naar 5.600, zodat er in Valkenhorst meer betaalbare woningen kunnen worden gebouwd.

2. *Uit de pers komt naar voren dat B&W van de gemeente Katwijk het contract destijds heeft ondertekend zonder zich te vergewissen van de financiële consequenties. Was dat bekend bij de provincie Zuid Holland?*

Dit is ons niet bekend. Wij kunnen ons echter voorstellen dat de heer Haasnoot, als lid van de gemeenteraad in Katwijk, deze vraag rechtstreeks stelt aan het bestuur van de gemeente Katwijk.

3. *Heeft u voordat u het contract ondertekende zelf onderzoek gedaan naar de financiële gevolgen van dit contract voor gemeente en eventueel de provincie ? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u ons informeren over dit onderzoek?*

Nee, omdat de provincie geen ondertekenaar is van dit contract.

4. *Het ziet er naar uit dat Katwijk de kosten van deze gebiedsontwikkeling niet alleen kan dragen omdat de opbrengsten deze niet dekken. Gaat u als provincie in het kader van de toezichhoudende rol proactief onderzoek doen naar de toekomstige financiële positie van de gemeente Katwijk?*

Nee. Het financieel toezicht richt zich op het vaststellen of een gemeente in haar begroting de structurele lasten kan dekken met structurele baten, of dat het aannemelijk is dat dit begrotingsevenwicht in de meerjarenraming (binnen vier jaar) wordt hersteld. Als aan deze eis niet wordt voldaan moet de gemeente, ongeacht de oorzaak van de financiële tekorten, maatregelen nemen om het structurele begrotingsevenwicht te herstellen. Bij Katwijk is dit nu niet aan de orde.

5. *Zou het niet verstandig zijn om een dergelijk onderzoek door een onafhankelijke partij te laten verrichten omdat de provincie in deze zaak partij is als medecontractant met het Rijk?*

Zie antwoord op vraag 4.

6. *Bent u bereid om pogingen in het werk te stellen het Rijk (c.q. het nieuwe kabinet) te bewegen het eenzijdige contract, waarbij op onevenwichtige wijze de lasten vooral bij de lokale overheid liggen, open te breken teneinde meer evenwicht in de lastenverdeling te brengen?*

Nee, het is niet aan de provincie om een contract open te breken, waarin zij zelf geen partij is.

Wel spannen wij ons in, samen met diverse gebiedspartijen, om de gemeente Katwijk te ondersteunen bij het aanvragen van subsidie(s) en het verkrijgen van extra middelen. Zo voeren we gezamenlijk gesprekken voor aanvullende Rijksmiddelen. Dit betreft onder meer de Woningbouwimpuls, waarvoor de provincie een ondersteuningsverklaring heeft afgegeven. Ook loopt er een gezamenlijk lobby voor de realisatie van waterbesparing, schone energie en innovatieve sanitatie.

7. *De 5600 woningen zijn bestemd voor de hele regio. Bent u bereid om te onderzoeken of de niet gedekte lasten van deze woningbouw regionaal gespreid kunnen worden?*

Nee, de wettelijke mogelijkheid om kosten te verhalen is geregeld in de [Wet ruimtelijke ordening](#) (Wro). Het kostenverhaal dat de gemeente publiekrechtelijk mag en soms moet toepassen is wettelijke vastgelegd. Andere, of extra kosten kan de gemeente niet publiekrechtelijk verhalen. Voor het regionaal spreiden van de kosten voor Valkenhorst ontbreekt het aan een juridische grondslag. Voor zover beschikbaar kan de gemeente Katwijk gebruik maken van de bestaande subsidies van Rijk, provincie en regio.

8. *Op welk moment denkt u PS te kunnen informeren over alle relevante feiten rond deze kwestie, inclusief de oplossing(srichtingen)?*

De gemeente Katwijk zal in de komende periode het bestemmingsplan Woongebied Valkenhorst en de daaraan ten grondslag liggende documenten, die relevant zijn voor de besluitvorming, voorleggen aan de gemeenteraad. Zodra dit het geval is, zal ik Provinciale Staten informeren.

Den Haag, 9 november 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, plv. voorzitter,

drs. H.M.M. Koek drs. J.N. Baljeu